

Program Plan Policy Riktlinje

Socialförvaltningens handlingsplan mot våld i nära relationer 2026-2028

Beslutad av: Socialnämnden

Datum och paragraf: 2026-02-24, § 10

Dokumentansvarig: Utvecklingsledare

Revisionsdatum:

Dnr: 26SN8

Inledning

Våld i nära relationer avser alla former av psykisk och fysisk inklusive sexuellt våld och hot mot kvinnor och män, flickor och pojkar, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Våld mot kvinnor förekommer över hela världen och inom alla kulturer. Det erkänns idag som ett globalt samhällsproblem och en kränkning av mänskliga rättigheter. Våldet rymmer allvarliga hälsomässiga, sociala, ekonomiska och juridiska dimensioner, både sett ur ett individperspektiv som ett samhällsperspektiv. Utöver avsevärt lidande för enskilda orsakar våldet samhällsekonomiska kostnader på mångmiljonbelopp. Mäns våld mot kvinnor är ingen privat angelägenhet utan handlar om grova brott; våldtäkter, grov misshandel, försök till mord, mord och förföljelse. En kriminalitet som pågår dygnet runt, året om. Hedersrelaterat våld och förtryck innebär att en enskild individ blir utsatt av en hel familj/släkt/klan. Den som utövar våldet kan vara utsatt för hedersvåld och samtidigt bli tvingad att utföra våld mot någon närstående enligt hedersnormen. Barn som utsatts för våld eller andra övergrepp av närstående och barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot en närstående är offer för brott. I Sverige betraktas prostitution liksom människohandel för sexuella ändamål som en del av mäns våld mot kvinnor. Flera maktordningar kopplade till kön, sexualitet, etnicitet och socioekonomisk situation har betydelse för varför människor utnyttjas i prostitution och människohandel. Det som främst upprätthåller både prostitution och människohandel för sexuella ändamål är efterfrågan. Kommunerna har tillsammans med hälso- och sjukvården ett stort ansvar att upptäcka och ge stöd åt våldsutsatta och våldsutövare. En viktig del i detta arbete är att informera och utbilda personal. Våld i nära relationer är ett folkhälsoproblem.

Denna handlingsplan är ett styrdokument för socialförvaltningen i Askersunds kommun och utgår från Askersunds kommuns policy för våld i nära relationer och ska följas upp årligen.

Syfte

Den fysiska och psykiska hälsan ska vara god. Trygghet och framtidstro ska prägla vårt samhälle. Vi ska främja jämställdhet, jämlikhet och integration i alla åldrar. Den förvaltningsövergripande handlingsplanen gällande våld i nära relation syftar till att utveckla ett långsiktigt och systematiskt förebyggande arbete, på olika nivåer för att både motverka våld i nära relationer och tidigt kunna erbjuda stöd och skydd till våldsutsatta, barn som bevittnat våld och utövare av våld.

Handlingsplanen ska formulera inriktning för det fortsatta arbetet mot våld i nära relation i Askersunds kommun. För att stödinsatserna ska fungera krävs att det finns en välfungerande samverkan på det lokala planet. Socialtjänstlagen lägger ett stort ansvar på kommunerna för att samverkan ska fungera. Viktigt att belysa är att planen både omfattar mäns våld mot kvinnor, kvinnors våld mot män, våld i samkönade relationer, barns utsatthet som vittne till våld mellan vuxna, barn som utsätts för våld i hemmet, hedersrelaterat våld samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Handlingsplanen gäller för perioden 2026-2028.

Handlingsplanens övergripande mål är att våld i nära relation ska upphöra

Visionen för Region Örebro län är nolltolerans mot alla former av våld (Länsstyrelsen Örebro län, 2015). Att våld i nära relationer skall upphöra är även ett mål i regeringens nationella strategi mot våld i nära relationer (SOU 2015:55) och det jämställdhetspolitiska arbetet (SOU 2015:86).

Åtgärder

1. Kunskap och kompetens bland medarbetare

Åtgärd	Tid	Ansvarig verksamhet	Aktivitet
Kompetenshöjande insats för enhetschefer för att kunna skapa lokala rutiner kring VINR	November 2025	Samtliga	Länsstyrelsen håller workshop och utbildning för enhetschefer
Handlingsplanen för VINR ska vara känd hos all personal inom förvaltningen	Löpande/Årligen	Samtliga	Information om handlingsplanen och dess syfte ska ske årligen på APT och föras in på årshjulen
Samverkan med länsstyrelsen för att skapa utbildningsprogram för medarbetaren	2026	Stab	Inventering av behov och nuvarande kompetens
Alla medarbetare ska ha grundläggande och verksamhetsspecifik kunskap om VINR	2026-2028 och fortlöpande vid nyanställning	IFO Samtliga verksamheter	Medarbetare ska genomgå NCK's webbutbildning om våld i nära relation. Erbjuda fortlöpande utbildning för alla yrkesgrupper. Chefer inom verksamheterna ansvarar för att medarbetarna får den utbildning som förvaltningen rekommenderar.

2. Stöd och hjälp till våldsutsatta och våldsutövare

Åtgärd	Tid	Ansvarig verksamhet	Aktivitet
Tidigt kunna uppmärksamma och agera i våld i nära relation där någon utsatts eller utsätter för våld	Juni 2026	Stab	Revidera nuvarande rutin gällande VINR
Våldsutövare ska få stöd och hjälp för att våldet ska upphöra	December 2026	Alla verksamheter	Medarbetare och medborgare ska ha kunskap om vart de kan hänvisa våldsutövare för vidare stöd
Skapa och implementera verksamhetsspecifika rutiner för VINR	December 2026	Alla verksamheter	Skapa lokala rutiner för de olika verksamheterna
Arbetet med våldsutsatta personer ska vara kvalitetssäkrat	Löpande	Alla verksamheter	Alla rutiner och riktlinjer ska vara antagna och inlagda i ledningssystemet vilket är tillgängligt för alla medarbetare.

3. Intern och extern samverkan

Åtgärd	Tid	Ansvarig verksamhet	Aktivitet
Utveckla samverkan med länsstyrelsen, Region Örebro län och barnahus	December 2026	IFO	Skapa samverkansstrukturer

4. Ett hälsofrämjande och förebyggande arbete

Åtgärd	Tid	Ansvarig verksamhet	Aktivitet
Våldsutsatta personer ska känna till vart de kan vända sig för att få stöd och skydd.	Löpande	IFO/Stab	Kommunen ska utveckla informationen till medborgarna för att säkerställa att

			information finns tillgänglig på olika språk, i lättläst form på kommunens hemsida och i broschyrer placerade på strategisk utvalda platser.
Identifiera och kvantifiera förekomsten av våldsutsatta personer	2026 2 gr årligen utdrag av statistik	IFO/Stab IFO	Inventera hur verksamhetssystem kan hjälpa oss att säkerställa volymen på VINR Jämföra oss nationellt sätt för att kunna arbeta med tidiga upptäcker/förebyggande kring VINR

* Under rubriken åtgärder används förkortningen VINR för våld i nära relation